

Liechtenstein

lepszy od Warszawy

Offshoringowa fundacja prywatna to jedna z najciekawszych i bardziej opłacalnych formuł planowania finansowego dla zamożnych. Mimo korzyści takiego rozwiązania wielu Polaków woli mieć swoje aktywa w kraju - wtedy do lokowania kapitału przydać się może fundacja prawa polskiego.

Wyłącznym celem fundacji prywatnej jest ochrona i pomnażanie majątku przekazanego przez fundatora na rzecz wskazanych przez niego osób (beneficjentów). W przeciwieństwie do fundacji utworzonej pod rządami prawa polskiego, fundacja prywatna nie musi mieć żadnych celów użyteczności publicznej. Wyłącznym celem jest tu zarządzanie majątkiem przekazanym przez Jana Kowalskiego, w sposób określony przez Jana Kowalskiego i dysponowanie tym majątkiem na rzecz rodziny Kowalskich - o czym, zgodnie z prawem, mogą mówić wprost dokumenty fundacyjne. Co bardzo ważne, majątek złożony w fundacji jest chroniony przed ryzykiem windykacji ze strony wierzycieli osobistych beneficjentów i fundatora.

W przypadku zamiaru zastosowania fundacji do ochrony majątku prywatnego, zdecydowanie rekomendowanym rozwiązaniem jest powołanie fundacji prywatnej, np. w Liechtensteinie bądź Panamie. Jeśli jednak nie jest to możliwe, można

rozważyć wykorzystanie fundacji prawa polskiego.

Dla wielu osób przeniesienie części majątku do podmiotu zarejestrowanego w odległej i dość egzotycznej jurysdykcji może być jednak trudne do przyjęcia. Dla nich użyteczna może być fundacja założona u nas, jednak, z uwagi na istniejące ograniczenia i ryzyko prawne, powinna raczej pełnić funkcję pomocniczą w stosunku do innego podmiotu o charakterze holdingowym.

WPLACASZ I WYPŁACASZ

Zgodnie ze statutem, założona na prawie polskim fundacja musi działać na rzecz celów „społecznie lub gospodarczo użytecznych”. Warto jednak podkreślić, że w czystej postaci fundacje non profit, czyli w ogóle nie zarabiające na swojej działalności, stanowią ledwie ułamek organizacji tego typu. Jeśli nie korzystają ze środków publicznych, nie pozyskują środków w drodze zbiórek publicznych, ani nie ubiegają się o status organiza-

cji pożytku publicznego, to mają bardzo dużą swobodę w dysponowaniu środkami, które powierzyli im fundatorzy. W szczególności brak jest ustawowych zakazów, co do:

- przekazywania majątku zwrótnie na rzecz fundatora, członków organów, pracowników, ich osób bliskich;
- udzielania pożyczek bądź zabezpieczania kredytów udzielanych na rzecz fundatora, członków organów, pracowników, ich osób bliskich;
- udostępniania w inny sposób majątku fundacji do wykorzystania przez fundatora, członków organów, pracowników, ich osób bliskich.

Szczególnością fundacji jest fundacja not for profit, która prowadzi wprawdzie działalność gospodarczą, ale wszystkie środki przez nią uzyskane powinny być przeznaczone na działalność statutową. W praktyce osiągnięty zysk może być jednak również przeznaczony na ponoszenie kosztów funkcjonowania czy podtrzymywanie dotychczasowych kapitałów, co zapewnia fundatorowi dużą elastyczność w gospodarowaniu środkami fundacji.

PODATKI DO ZERA

Niekiedy fundacja może być bardzo korzystną podatkowo formułą prowadzenia działalności. Pozyskanie przez fundację w drodze darowizny pieniędzy lub innych rzeczy ruchomych albo praw majątko-

A MOŻE KARAIBY?

W klasycznej postaci offshorowa fundacja prywatna jest dostępna m.in. w prawie Liechtensteinu (Stiftung) oraz Panamy (Private Interests Foundation). Podobne wehikuły korporacyjne można powołać m.in. na Antylach Niderlandzkich (Stichting Particulier Fonds), Bahamach oraz St. Kittis. Bardzo ciekawym rozwiązaniem w pewnych okolicznościach może być również tzw. Multiform Foundation, czyli unikatowy typ hybrydowej osoby prawnej dostępny w prawie Nevis, który, w zależności od okoliczności, raz może mieć status spółki kapitałowej, a w innym przypadku - fundacji prywatnej. Fundacje takie korzystają zazwyczaj ze szczególnych przywilejów podatkowych oraz wyjątkowej poufności co do tożsamości osób będących beneficjentami. Przykładowo, w Panamie Private Interests Foundation jest całkowicie zwolniona z podatku od dochodów osiągniętych poza Panamą, zaś jej beneficjenci nie zostają ujawnieni w żadnym publicznym rejestrze.

wych jest wolne od podatku od spadków i darowizn, podczas gdy dokapitalizowanie spółki gotówką bądź aportem jest opodatkowane w wymiarze 19 proc.

Poza tym, odpowiednio strukturyzowana fundacja nie płaci podatku dochodowego z prowadzonej działalności gospodarczej. Wolne od podatku są dochody podatników, których celem statutowym jest m.in. działalność naukowo-techniczna, oświatowa czy dotycząca ochrony środowiska - w części przeznaczona na te cele. Przepisy nie zawierają wymogu, że wskazane cele statutowe mają być głównymi czy jedynymi celami działalności osoby prawnej. Prawa do ulgi podatkowej nie są więc uzależnione od intensywności

działalności gospodarczej osoby prawnej. Dochód fundacji przeznaczony na jej cele statutowe jest zwolniony z podatku dochodowego także w razie wykorzystania go na lokatę kapitału przez nabycie papierów wartościowych (!).

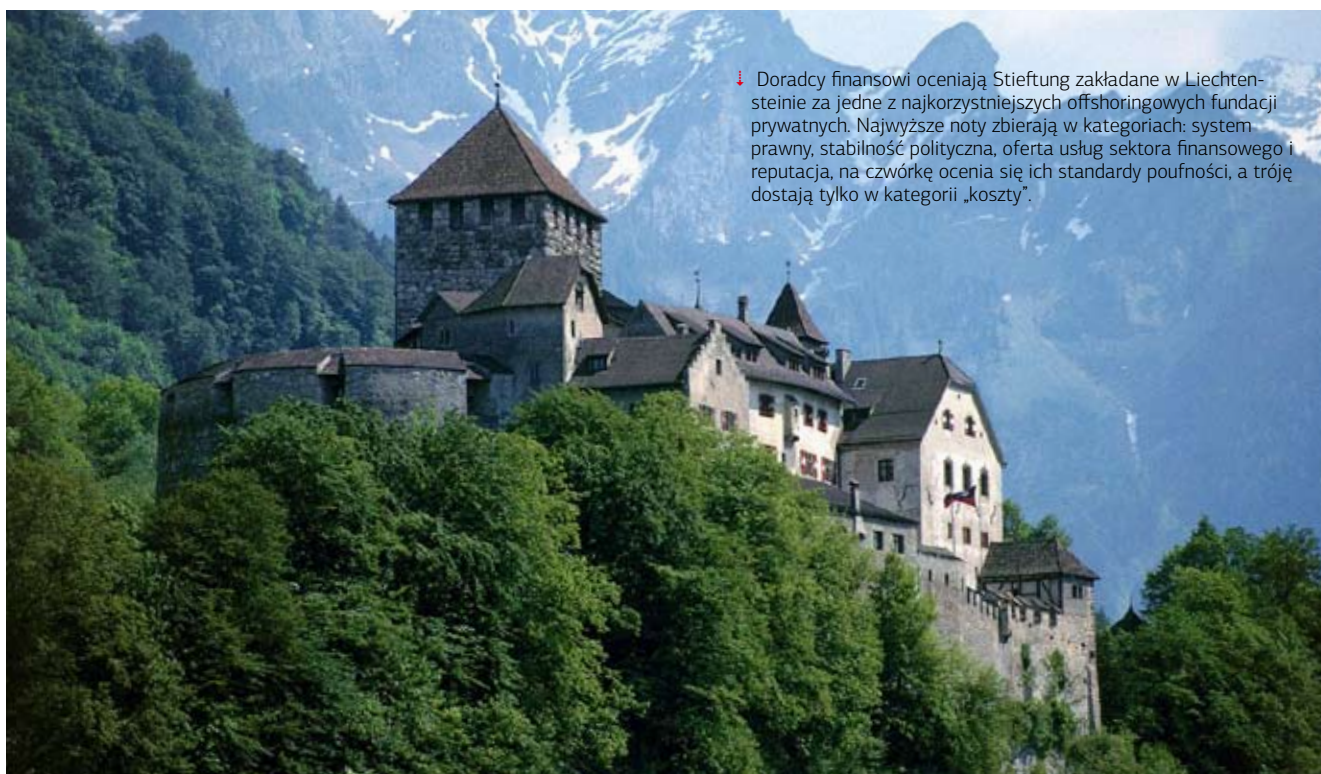
PRZEWAGI LIECHTENSTEINU

Mimo wszystkich wspomnianych wyżej korzyści, offshorowa fundacja prywatna daje jeszcze większe możliwości. W polskim prawie wszelkie dyspozycje majątkowe fundacji mogą być zbadane pod kątem zgodności z celami statutowymi. Musi więc istnieć związek między celami statutowymi a korzyściami konkretnych osób fizycznych. W przypadku fundacji offshorowej korzyści beneficjentów są z założenia jej celem działania.

Dodatkowo, fundacja prawa polskiego podlega pewnym formom nadzoru administracyjnego. Przepisy w tym zakresie są bardzo lakoniczne, a w praktyce nadzór ten ma charakter szacunkowy. Jednak może się zdarzyć, że minister lub starosta wystąpi do sądu o uchylenie uchwały zarządu fundacji, pozostającej w sprzeczności z celem fundacji albo postanowieniami jej statutu. Wtedy czekać ją może nawet wyznaczenie zarządcy przymusowego. Ryzyko takie nie występuje w przypadku zagranicznej fundacji interesu prywatnego. Tu żadnego nadzoru administracyjnego nie ma, a fundacja może swobodnie pomnażać powierzone kapitały i dzielić zyski. ←

WSZYSTKO W RĘKACH FUNDATORA

Zarówno w prawie polskim, jak i w przypadku większości odmian prywatnych fundacji offshorowych, fundator może sprawować efektywną kontrolę nad fundacją. W statucie ustanawia bowiem zasady, formy i zakres działalności fundacji, skład i organizację zarządu, sposób powoływania oraz obowiązki i uprawnienia tego organu i jego członków. Za pomocą odpowiednich zapisów w statucie fundacji, fundator może również przekazać efektywną kontrolę wybranej osobie trzeciej bądź grupie takich osób.

↓ Doradcy finansowi oceniają Stiftung zakładane w Liechtensteinie za jedne z najkorzystniejszych offshoringowych fundacji prywatnych. Najwyższe noty zbierają w kategoriach: system prawny, stabilność polityczna, oferta usług sektora finansowego i reputacja, na czwórkę ocenia się ich standardy poufności, a tróję dostają tylko w kategorii „koszty”.

